

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพและสภาพการทำงานของผู้สอบ

แข่งขันก่อนการสอบแข่งขัน เพื่อบรรยายลักษณะและสภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะมาสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ครั้งที่ 2 ปี 2529 สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางในรูปของความถี่และอัตราส่วนร้อยละของผู้สอบแข่งขัน ซึ่งแยกเป็นสองส่วนคือ

1.1 สถานภาพของผู้สอบแข่งขัน

- 1.1.1 ภูมิลำเนาที่เกี่ยวกับตนเองและทางบ้าน และภูมิลำเนาทางการศึกษา
- 1.1.2 สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน
- 1.1.3 ปัญหาและระยะเวลาในการหางานทำ

1.2 สภาพการทำงานของกลุ่มผู้สอบแข่งขันที่มีงานทำอยู่แล้ว

1.3 เหตุผลที่มาสสมัครสอบแข่งขัน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพการมีงานทำหลังการสอบแข่งขัน โดยเสนอ

ผลการวิเคราะห์เป็นตารางในรูปของความถี่และอัตราส่วนร้อยละ แยกเป็นสองส่วน คือ

2.1 สภาพการทำงานของกลุ่มที่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน

2.2 สภาพปัญหาของกลุ่มที่ยังไม่มีงานทำ

ตอนที่ 1 สถานภาพและสภาพการทำงานของผู้สอบแข่งขันก่อนการสอบแข่งขัน

1.1 สถานภาพของผู้สอบแข่งขัน

1.1.1 ภูมิหลังที่เกี่ยวกับตนเองและทางบ้าน และภูมิหลังทางการศึกษา

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามอายุและเพศ

หน่วย: คน

เพศ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
20 - 24 ปี	172	25.98	224	33.84	396	59.82
25 - 29 ปี	107	16.16	128	19.34	235	35.50
30 ปีขึ้นไป	14	2.12	17	2.56	31	4.68
รวม	293	44.26	396	55.74	662	100.00

ผู้ที่มาสอบแข่งขันในครั้งนี้อายุเฉลี่ย 44.26 เป็นเพศชาย และร้อยละ 55.74 เป็นเพศหญิง ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สอดคล้องกับสถิติผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2524-2528 ของกรมการฝึกหัดครู (โปรดดูตารางที่ 44 ในภาคผนวก ค. ประกอบ) ที่มีผู้สำเร็จการศึกษาหญิงมากกว่าชายและเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่า ผู้สอบแข่งขันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.82) เป็นผู้มีอายุระหว่าง 20-24 ปี อีกร้อยละ 35.50 เป็นผู้มีอายุระหว่าง 25-29 ปี และในจำนวนนี้มีผู้สอบแข่งขันที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไปมาสอบรวมอยู่ด้วยร้อยละ 4.68 ซึ่งถึงแม้ว่าจะเป็นจำนวนเล็กน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนผู้สอบแข่งขันทั้งหมด แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สอบแข่งขันเหล่านี้คงเป็นผู้ที่มีงานทำอยู่แล้ว เหตุผลของการมาสอบแข่งขันอาจจะแตกต่างไปจากคนกลุ่มใหญ่ที่เพิ่งจะสำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 4 . จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามสถานภาพสมรสและเพศ

หน่วย: คน

เพศ	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส						
โสด	261	39.43	337	50.91	598	90.33
สมรส	31	4.68	31	4.68	62	9.37
ไม่ตอบ	1	0.15	1	0.15	2	0.30
รวม	293	44.26	369	55.74	662	100.00

ผู้สอบแข่งขันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.33) มีสถานภาพเป็นโสด อีกร้อยละ 9.37 เป็นผู้
ที่สมรสแล้ว

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามภูมิภาคเนาเดิม

ภูมิภาคเนาเดิม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคกลาง	200	30.21
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	154	23.26
ภาคเหนือ	110	16.62
กรุงเทพมหานคร	99	14.95
ภาคใต้	91	13.75
ไม่ตอบ	8	1.21
รวม	662	100.00

ผู้สอบแข่งขันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 30.21) มีภูมิภาคเนาเดิมอยู่ในภาคกลาง (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร) ร้อยละ 23.26 มีภูมิภาคเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 16.62 มีภูมิภาคเนาเดิมอยู่ในภาคเหนือ นอกนั้นเป็นผู้ที่มีภูมิภาคเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 14.95 และมีภูมิภาคเนาเดิมอยู่ในภาคใต้ ร้อยละ 13.75 มีข้อที่น่าสังเกตว่าแม้ว่าการจัดสอบแข่งขันในครั้งนี้เป็นการจัดสอบแข่งขันในส่วนกลาง โดยมีหน่วยจัดสอบในกรุงเทพมหานครแห่งเดียวก็ตาม แต่ก็ยังมีผู้ที่มีภูมิภาคเนาเดิมกระจายตามภูมิภาคต่าง ๆ มาสอบทุกภูมิภาค ไม่เฉพาะแต่ผู้ที่มีภูมิภาคเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

ตารางที่ ๕ จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา

หน่วย: คน

อาชีพ	บิดา		มารดา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	202	30.51	204	30.82
รับราชการ	137	20.70	30	4.53
ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ	103	15.56	119	17.98
รับจ้าง	37	5.59	15	2.27
ข้าราชการบำนาญ	20	3.02	3	0.45
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	2.27	3	0.45
พนักงานบริษัท/ห้างร้านหรือลูกจ้างเอกชน	14	2.11	7	1.06
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	4	0.60	1	0.15
อื่น ๆ	125	18.88	280	42.29
ไม่ตอบ	5	0.76	-	-
รวม	662	100.00	662	100.00

หมายเหตุ: อื่น ๆ หมายถึง บิดาไม่ได้ประกอบอาชีพจำนวน 18 คน (ร้อยละ 2.72) และถึงแก่กรรมจำนวน 107 คน (ร้อยละ 16.16) มารดาเป็นแม่บ้านจำนวน 231 คน (ร้อยละ 34.89) ไม่ได้ประกอบอาชีพจำนวน 7 คน (ร้อยละ 1.06) และถึงแก่กรรมจำนวน 42 คน (ร้อยละ 6.34)

เมื่อพิจารณาผู้สอบแข่งขันตามอาชีพของบิดา พบว่า ส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร รับราชการ ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ (ร้อยละ 30.51 ร้อยละ 20.70 และร้อยละ 15.56 ตามลำดับ) ในจำนวนนี้บิดาถึงแก่กรรมแล้วมากถึงร้อยละ 16.16

และพิจารณาตามอาชีพของมารดา พบว่า ส่วนใหญ่มารดาเป็นแม่บ้าน ทำเกษตรกร และค้าขายหรือเจ้าของกิจการ (ร้อยละ 34.89 ร้อยละ 30.82 และร้อยละ 17.98 ตามลำดับ) ในจำนวนนี้มารดาถึงแก่กรรมแล้วร้อยละ 6.34

สำหรับผู้สอบแข่งขันที่บิดาและมารดาถึงแก่กรรมแล้ว เป็นกลุ่มที่น่าสนใจศึกษาว่าผู้สอบแข่งขันเหล่านี้เป็นผู้ที่มีงานทำแล้วหรือไม่ ถ้ามีงานทำแล้วก็ไม่เป็นที่น่าห่วงใยนัก แต่ถ้ายังไม่มีการทำงานเขาอาจจะต้องประสบกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ถ้าเขาจำเป็นต้องทำงานเพื่อเลี้ยงดูตนเองหรือรับภาระเลี้ยงดูบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัว

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามสถาบันการศึกษาและปีที่สำเร็จการศึกษา

ปีที่สำเร็จการศึกษา	หน่วย: คน							
	2519-2522		2523-2526		2527-2529		รวม	
สถาบันการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาลัยครู	2	0.30	46	6.95	276	41.69	324	48.94
มหาวิทยาลัยจำกัดรับ	2	0.30	47	7.10	167	25.23	216	32.63
มหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ	1	0.15	29	4.38	63	9.52	93	14.05
วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษาและวิทยาลัย เอกชน	-	-	3	0.45	26	3.93	29	4.38
รวม	5	0.76	125	18.88	532	80.36	662	100.00

ผู้สอบแข่งขันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.94) จบการศึกษาจากวิทยาลัยครู ร้อยละ 32.63 จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจำกัดรับ เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น อีกร้อยละ 14.05 จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ คือมหาวิทยาลัยรามคำแหง และในจำนวนนี้มีผู้จบการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเอกชน เช่น วิทยาลัยคณาวัฒน์ วิทยาลัยเกริก ซึ่งไม่ใช่สถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครูโดยตรงมาสอบรวมอยู่ด้วยร้อยละ 4.38

และเมื่อพิจารณาตามปีที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สอบแข่งขันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.36) เป็นผู้ที่จบการศึกษาในระหว่างปีการศึกษา 2527-2529 ซึ่งเป็นผู้ที่จบการศึกษาใหม่ ๆ หรือจบการศึกษาไปแล้วประมาณ 1-2 ปีก่อนหน้าที่จะมีการเปิดรับสมัครสอบแข่งขันครั้งนี้ อีกร้อยละ 18.88 เป็นผู้ที่จบการศึกษาในระหว่างปีการศึกษา 2523-2526 เป็นที่น่าสังเกตว่า ในจำนวนนี้มีผู้สอบแข่งขันที่จบการศึกษาไปแล้วประมาณ 7-10 ปี คือจบการศึกษาในระหว่างปีการศึกษา 2519-2522 มาสอบแข่งขันรวมอยู่ด้วยร้อยละ 0.76 แม้ว่าจะมีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ก็น่าที่จะศึกษาติดตามว่าผู้สอบแข่งขันเหล่านี้มีสภาพการมีงานทำเป็นอย่างไร

ข้อที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งคือ ผู้เข้าสอบแข่งขันส่วนใหญ่มาจากสถาบันของรัฐที่ทำหน้าที่ผลิตครู เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานภาครัฐบาลมากที่สุดและในจำนวนนี้ จบจากวิทยาลัยครู ร้อยละ 48.94 และจบจากมหาวิทยาลัยจำกัดรับร้อยละ 32.63

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามคุณวุฒิทางครู

คุณวุฒิ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณวุฒิทางครู	590	89.12
ไม่ใช่คุณวุฒิทางครู	72	10.88
รวม	662	100.00

เนื่องจากการสอบแข่งขันครั้งนี้เป็นการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ดังนั้นผู้ที่มาสอบแข่งขันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.12) จึงเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางครู คือ ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.)ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) และศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) แต่มีข้อที่น่าสังเกตว่านอกเหนือจากผู้ที่มีคุณวุฒิทางครูแล้ว ยังมีผู้ที่ไม่ได้มีคุณวุฒิทางครู เช่น วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) อักษรศาสตรบัณฑิต (อ.บ.) รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) และบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) ซึ่งจบจากมหาวิทยาลัยจำกัดรับและมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ ตลอดจนจบจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเอกชน มาสอบร้อยละ 10.88 ซึ่งสถาบันการศึกษาหรือคณะวิชาดังกล่าวไม่ได้ทำหน้าที่ผลิตครูโดยตรง

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามสาขาวิชาเอก

สาขาวิชาเอก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สังคมศึกษา	151	22.88
พลศึกษา	114	17.22
ภาษาอังกฤษ	104	15.71
คณิตศาสตร์	65	9.82
เกษตรศาสตร์	59	8.91
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	58	8.76
อุตสาหกรรมศิลป์	25	3.78
ศิลปกรรม	10	1.51
การศึกษาพิเศษ	10	1.51
ช่างยนต์	9	1.36
ภาษาเยอรมัน	8	1.21
ดนตรีไทย	8	1.21
วัดผลการศึกษา	7	1.05
ดนตรีสากล	7	1.05
ฟิสิกส์	6	0.91
ภาษาฝรั่งเศส	5	0.76
ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	5	0.76
ช่างก่อสร้าง	5	0.76
การพยาบาล	3	0.45
วิทยาการคอมพิวเตอร์	2	0.30
ภาษาไทย	1	0.15
รวม	662	100.00

จากตารางที่ ๑ พบว่า ผู้สอบแข่งขันจบการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาเอก
ที่ตรงหรือใกล้เคียงกับกลุ่มวิชาที่ทางราชการเปิดรับสมัครสอบ ยกเว้นผู้ที่จบวิชาเอกภาษาไทย
แต่มาสอบในกลุ่มวิชา เกษตรศาสตร์ซึ่งเรียน เป็นวิชาโท

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามสถาบันการศึกษา และคะแนนเฉลี่ย
 สะสมที่ได้รับ

คะแนนเฉลี่ยสะสม	2.00-2.49		2.50-2.99		3.00 ขึ้นไป		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถาบันการศึกษา										
วิทยาลัยครู	116	17.52	162	24.47	43	6.50	3	0.45	324	48.94
มหาวิทยาลัยจำกัดรับ	84	12.69	99	14.96	32	4.83	1	0.15	216	32.63
มหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ	57	8.61	33	4.98	1	0.15	2	0.30	93	14.05
วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษาและวิทยาลัย เอกชน	9	1.36	16	2.42	4	0.60	-	-	29	4.38
รวม	266	40.18	310	46.83	80	12.08	6	0.91	662	100.00

ผู้สอบแข่งขันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46.83) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับปานกลาง คือตั้งแต่ 2.50-2.99 อีกร้อยละ 40.18 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีผู้สอบแข่งขันที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับดีและดีมาก คือตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มาสอบเพียงร้อยละ 12.08 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยผ่านการสอบแข่งขันมาเพียง 1 ครั้งเท่านั้น

1.1.2 สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามสภาพการมีงานทำก่อนการสอบแข่งขัน

สภาพการมีงานทำก่อนการสอบแข่งขัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยังไม่มีการมีงานทำ	375	56.65
มีการมีงานทำอยู่แล้ว	287	43.35
รวม	662	100.00

เมื่อพิจารณาสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขัน พบว่า ก่อนที่จะมาสอบแข่งขันใน
ครั้งนี้ผู้สอบแข่งขัน ร้อยละ 56.65 เป็นผู้ที่ยังไม่มีการมีงานทำ อีกร้อยละ 43.35 เป็นผู้ที่มีการมีงานทำ
อยู่ก่อนแล้ว

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตาม เพศและสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	175	26.44	118	17.82	293	44.26
หญิง	200	30.21	169	25.53	369	55.74
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

$$\chi^2 = 1.81, df = 1$$

$$p > .05$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามเพศ พบว่า ผู้สอบแข่งขันทั้งเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 26.44 และ ร้อยละ 30.21 ตามลำดับ) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ อีกร้อยละ 17.82 ในเพศชาย และร้อยละ 25.53 ในเพศหญิง เป็นผู้ที่มีงานทำ

เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีสภาพการมีงานทำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามอายุและสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
20 - 24 ปี	259	39.12	137	20.69	396	59.82
25 - 29 ปี	107	16.16	128	19.34	235	35.50
30 ปีขึ้นไป	9	1.36	22	3.32	31	4.68
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

$$\chi^2 = 33.81^{**}, df = 2$$

$$^{**}p < .01$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามอายุ พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มีอายุระหว่าง 20-24 ปี เป็นผู้ที่เพิ่งจบการศึกษาและเป็นผู้สอบกลุ่มใหญ่ที่มาสอบแข่งขันในครั้งนี ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.12) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ ผู้สอบแข่งขันที่มีอายุระหว่าง 25-29 ปี และผู้สอบแข่งขันที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำมีเพียงส่วนน้อยที่ยังไม่มีงานทำ

เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับอายุ พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มีอายุต่างกันมีสภาพการมีงานทำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามสถานภาพสมรสและสภาพการมี
งานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส						
โสด	346	52.27	252	38.07	598	90.33
สมรส	28	4.23	34	5.14	62	9.37
ไม่ตอบ	1	0.15	1	0.15	2	0.30
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

$$\chi^2 = 3.19, df = 1$$

$$p > .05$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามสถานภาพสมรส พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มี
สถานภาพเป็นโสด ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.27) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ อีกร้อยละ 38.07
เป็นผู้ที่มีงานทำ สำหรับผู้สอบแข่งขันที่แต่งงานแล้วซึ่งมีอยู่เพียงร้อยละ 9.37 มีสัดส่วนของผู้ที่ยัง
ไม่มีงานทำและผู้ที่มีงานทำแล้วใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 4.23 และร้อยละ 5.14 ตามลำดับ

เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับสถานภาพสมรส พบว่า ผู้สอบแข่งขัน
ที่เป็นโสดและผู้สอบแข่งขันที่แต่งงานแล้ว มีสภาพการมีงานทำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามภูมิลำเนาเดิมและสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนาเดิม						
ภาคกลาง	101	15.26	99	14.95	200	30.21
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	111	16.77	43	6.50	154	23.26
ภาคเหนือ	69	10.42	41	6.19	110	16.62
กรุงเทพมหานคร	41	6.19	58	8.76	99	14.95
ภาคใต้	51	7.70	40	6.04	91	13.75
ไม่ตอบ	2	0.30	6	0.91	8	1.21
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

$$\chi^2 = 29.06^{**}, \quad df = 4$$

$$** p < .01$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามภูมิลำเนาเดิม พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) มีสัดส่วนของผู้ที่ยังไม่มีมีงานทำ และผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 15.26 และร้อยละ 14.95 ตามลำดับ ผู้สอบแข่งขันที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 16.77 ร้อยละ 10.42 และร้อยละ 7.70 ตามลำดับ) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ มีผู้สอบแข่งขันเพียงร้อยละ 6.50 ร้อยละ 6.19 และร้อยละ 6.04 ตามลำดับ ที่เป็นผู้ที่มีงานทำ ผู้สอบแข่งขันที่มีภูมิลำเนาเดิมในทุกภาคส่วนใหญเป็นผู้ที่ยังไม่มีมีงานทำ ยกเว้นผู้สอบแข่งขันที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำ

เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับภูมิลำเนาเดิม พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกันมีสภาพการมีงานทำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามอาชีพของบิดาและสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของบิดา						
เกษตรกรรวม	133	20.09	89	10.42	202	30.51
รับราชการ	75	11.33	62	9.37	137	20.70
ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ	56	8.46	47	7.10	103	15.56
รับจ้าง	20	3.02	17	2.57	37	5.59
ข้าราชการบำนาญ	13	1.96	7	1.06	20	3.02
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	6	0.91	9	1.36	15	2.27
พนักงานบริษัท/ห้างร้านหรือลูกจ้าง	8	1.21	6	0.91	14	2.11
เอกชน						
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	1	0.15	3	0.45	4	0.60
อื่น ๆ	60	9.06	65	9.82	125	18.88
ไม่ตอบ	3	0.45	2	0.30	5	0.76
รวม	375	58.65	287	43.35	662	100.00

หมายเหตุ: อื่น ๆ หมายถึง ผู้สอบแข่งขันที่บิดาไม่ได้ประกอบอาชีพ เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำจำนวน 8 คน (ร้อยละ 1.21) มีงานทำจำนวน 10 คน (ร้อยละ 1.51) บิดาถึงแก่กรรมแล้วเป็นผู้ที่ไม่มีงานทำ จำนวน 52 คน (ร้อยละ 7.85) มีงานทำจำนวน 56 คน (ร้อยละ 8.31)

$$\chi^2 = 11.53, df = 7$$

$$p > .05$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามอาชีพของบิดา พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรวม รับราชการ ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ รับจ้าง ข้าราชการบำนาญ และพนักงานบริษัท/ห้างร้านหรือลูกจ้างเอกชน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 20.09 ร้อยละ 11.33 ร้อยละ 8.46 ร้อยละ 3.02 ร้อยละ 1.96 และร้อยละ 1.21 ตามลำดับ) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ ส่วนผู้สอบแข่งขันที่บิดาประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ไม่ได้ประกอบอาชีพและถึงแก่กรรมแล้ว ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 1.36 ร้อยละ 0.45 ร้อยละ 1.51 ร้อยละ 8.31 ตามลำดับ) เป็นผู้มีงานทำ

เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับอาชีพของบิดา พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มีบิดาประกอบอาชีพต่างกันมีสภาพการมีงานทำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามอาชีพของมารดาและสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ อาชีพของมารดา	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	137	20.70	67	10.12	204	30.82
ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ	69	10.43	60	7.65	119	17.98
รับราชการ	14	2.11	18	2.42	30	4.53
รับจ้าง	7	1.06	8	1.21	15	2.27
พนักงานบริษัท/ห้างร้านหรือลูกจ้างเอกชน	3	0.46	4	0.61	7	1.06
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	0.46	-	-	3	0.46
ข้าราชการบำนาญ	1	0.15	2	0.30	3	0.45
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	1	0.15	-	-	1	0.15
อื่น ๆ	140	21.15	140	21.15	280	42.30
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

หมายเหตุ: อื่น ๆ หมายถึง ผู้สอบแข่งขันที่มารดาเป็นแม่บ้าน เป็นผู้ที่ไม่มีงานทำจำนวน 117 คน (ร้อยละ 17.67) มีงานทำ จำนวน 114 คน (ร้อยละ 17.22) มารดาไม่ได้ประกอบอาชีพ เป็นผู้ที่ไม่มีงานทำจำนวน 4 คน (ร้อยละ 0.61) มีงานทำจำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.45) มารดาถึงแก่กรรมแล้วเป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำจำนวน 19 คน (ร้อยละ 2.87) มีงานทำ จำนวน 23 คน (ร้อยละ 3.47)

$$\chi^2 = 11.66, df = 7$$

$$p > .05$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามอาชีพของมารดา พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มารดา เป็นแม่บ้าน ประกอบอาชีพเกษตรกร ค้าขายหรือเจ้าของกิจการ และไม่ได้ประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 17.67 ร้อยละ 20.70 ร้อยละ 10.43 และร้อยละ 0.61 ตามลำดับ) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอบแข่งขันที่มารดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และ ประกอบธุรกิจส่วนตัว เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำทั้งหมด สำหรับผู้สอบแข่งขันที่มารดามีอาชีพรับราชการ ทำงานรับจ้าง เป็นพนักงานบริษัท/ห้างร้านหรือลูกจ้างเอกชน ข้าราชการบำนาญ และมารดา ถึงแก่กรรมแล้ว มีสัดส่วนของผู้ที่ยังไม่มีงานทำและผู้ที่มีงานทำใกล้เคียงกัน

เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับอาชีพของมารดา พบว่า ผู้สอบแข่งขัน ที่มารดาประกอบอาชีพต่างกันมีสภาพการมีงานทำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามสถาบันการศึกษาที่สำเร็จ และสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถาบันการศึกษาที่สำเร็จ						
วิทยาลัยครู	197	29.76	127	19.18	324	48.94
มหาวิทยาลัยจำกัดรับ	109	16.47	107	16.16	216	32.63
มหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ	55	8.31	38	5.74	93	14.05
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเอกชน	14	2.11	15	2.27	29	4.38
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

$$\chi^2 = 6.70, df = 3$$

$$p > .05$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามสถาบันการศึกษาที่สำเร็จ พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่จบจากวิทยาลัยครู ซึ่งเป็นผู้สอบกลุ่มใหญ่ที่มาสอบในครั้งนี้และผู้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับส่วนใหญ่ (ร้อยละ 29.76 และร้อยละ 8.31 ตามลำดับ) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ อีกร้อยละ 19.18 และร้อยละ 5.74 ตามลำดับเป็นผู้ที่มีงานทำ ผู้สอบแข่งขันที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจำกัดรับและผู้สอบแข่งขันที่จบจากวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเอกชน มีสัดส่วนของผู้ที่ยังไม่มีงานทำและผู้ที่มีงานทำใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 16.47 และร้อยละ 16.16 ในมหาวิทยาลัยจำกัดรับ ร้อยละ 2.11 และร้อยละ 2.27 ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเอกชน ตามลำดับ

เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับสถาบันการศึกษาที่สำเร็จ พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่จบจากสถาบันการศึกษาต่างกันมีสภาพการมีงานทำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามคุณวุฒิทางครูและสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คุณวุฒิที่ได้รับ						
คุณวุฒิทางครู	333	50.30	257	38.82	590	89.12
ไม่มีคุณวุฒิทางครู	42	6.35	30	4.53	72	10.88
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

$$\chi^2 = 0.03, df = 1$$

$$p > .05$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามคุณวุฒิที่นำมาสอบแข่งขันในครั้งนี พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มีคุณวุฒิทางครูและผู้สอบแข่งขันที่ไม่มีคุณวุฒิทางครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.30 และ ร้อยละ 6.35 ตามลำดับ) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ อีกร้อยละ 38.82 และร้อยละ 4.53 เป็นผู้ที่มีงานทำ จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ามีผู้สอบแข่งขันที่จบทางครูเท่านั้นที่ต้องประสบกับปัญหาการไม่มีงานทำ ผู้ที่เรียนในสาขาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางด้านการศึกษา ก็ประสบกับปัญหาการไม่มีงานทำ เช่นเดียวกัน จะเห็นได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับคุณวุฒิที่ได้รับ พบว่า ผู้ที่จบทางครูและผู้ที่ไม่ได้จบทางครูมีสภาพการมีงานทำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามปีสำเร็จการศึกษา และสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปีสำเร็จการศึกษา						
2519 - 2522	2	0.30	3	0.45	5	0.76
2523 - 2526	43	6.50	82	12.39	125	18.88
2527 - 2529	330	49.85	202	30.51	532	80.36
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

$$\chi^2 = 32.03^{**}, df = 2$$

$$** p < .01$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามปีสำเร็จการศึกษา พบว่าผู้สอบแข่งขันที่จบการศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2527-2529 ซึ่งเป็นผู้ที่จบการศึกษาใหม่ ๆ หรือจบการศึกษาไปแล้วประมาณ 1-2 ปี ก่อนหน้าที่จะมีการเปิดรับสมัครสอบแข่งขันครั้งนี้ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 49.85) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ มีเพียงร้อยละ 30.51 เท่านั้นที่มีงานทำ

ผู้สอบแข่งขันที่จบการศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2523-2526 ซึ่งเป็นผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว 3-6 ปี ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 12.39) เป็นผู้ที่มีงานทำ แต่ยังคงมีความต้องการที่จะมาสอบแข่งขันในครั้งนี มีเพียงร้อยละ 6.50 เท่านั้นที่ยังไม่มีงานทำ ส่วนผู้สอบแข่งขันที่จบการศึกษาไปแล้ว 7-10 ปีคือจบการศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2519-2522 ซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อยที่มาสมัครสอบในครั้งนีส่วนใหญ่ (ร้อยละ 0.45) เป็นผู้ที่มีงานทำ แต่มีสภาพการทำงานต่ำระดับคือมีชั่วโมงการทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และมีรายได้ต่ำกว่าค่ามาตรฐานที่ทางสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กำหนด นอกจากนี้ยังทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมาอีกด้วย

เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับปีสำเร็จการศึกษาพบว่าผู้สอบแข่งขันที่จบการศึกษาในปีการศึกษาต่างกันมีสภาพการมีงานทำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามสาขาวิชาเอกและสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สาขาวิชาเอก	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สังคมศึกษา	90	13.60	61	9.21	151	22.81
พลศึกษา	76	11.48	38	5.74	114	17.22
ภาษาอังกฤษ	49	7.40	55	8.31	104	15.71
คณิตศาสตร์	35	5.28	30	4.53	65	9.82
เกษตรศาสตร์	40	6.04	19	2.87	59	8.91
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	32	4.83	26	3.93	58	8.76
อุตสาหกรรมศิลป์	15	2.27	10	1.51	25	3.78
ศิลปกรรม	6	0.91	4	0.60	10	1.51
การศึกษาพิเศษ	3	0.45	7	1.06	10	1.51
ช่างยนต์	5	0.76	4	0.60	9	1.36
ภาษาเยอรมัน	7	1.06	1	0.15	8	1.21
ดนตรีไทย	1	0.15	7	1.06	8	1.21
วัดผลการศึกษา	3	0.45	4	0.60	7	1.06
ดนตรีสากล	3	0.45	4	0.60	7	1.06
ฟิลิปปินส์	3	0.45	3	0.45	6	0.91
ภาษาฝรั่งเศส	2	0.30	3	0.45	5	0.75
ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	2	0.30	3	0.45	5	0.75
ช่างก่อสร้าง	2	0.30	3	0.45	5	0.75
การพยาบาล	-	-	3	0.45	3	0.45
วิทยาการคอมพิวเตอร์	-	-	2	0.30	2	0.30
ภาษาไทย	1	0.15	-	-	1	0.15
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

$$\chi^2 = 34.85^* , df = 20$$

$$* p < .05$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามสาขาวิชาเอก พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่จบสาขาวิชาเอกสังคมศึกษา พลศึกษา เกษตรศาสตร์ และภาษาเยอรมัน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 13.60 ร้อยละ 11.48 ร้อยละ 6.04 และร้อยละ 1.06 ตามลำดับ) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ มีเพียงร้อยละ 9.21 ร้อยละ 5.74 ร้อยละ 2.87 และร้อยละ 0.15 ตามลำดับ ที่เป็นผู้ที่มีงานทำ สำหรับผู้สอบแข่งขันที่จบสาขาวิชาเอก คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป อุตสาหกรรมศิลป์ ศิลปกรรม ช่างยนต์ และภาษาไทย ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำเช่นเดียวกัน แต่สัดส่วนของผู้ที่ยังไม่มีงานทำและผู้ที่มีงานทำไม่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดดังเช่น ในกลุ่มวิชาเอกที่กล่าวข้างต้น ยกเว้นผู้สอบแข่งขันที่จบวิชาเอกฟิสิกส์ที่มีสัดส่วนของผู้ที่ไม่มีงานทำและผู้ที่มีงานทำเท่ากัน

ผู้สอบแข่งขันที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ การศึกษาพิเศษ ดนตรีไทย วัตถุประสงค์ศึกษา ดนตรีสากล ภาษาฝรั่งเศส ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ และช่างก่อสร้าง ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 8.31 ร้อยละ 1.06 ร้อยละ 1.06 ร้อยละ 0.60 ร้อยละ 0.60 ร้อยละ 0.45 ร้อยละ 0.45 และร้อยละ 0.45 ตามลำดับ) เป็นผู้ที่มีงานทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอบแข่งขันที่จบสาขาวิชาเอกการพยาบาล และวิทยาการคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีงานทำทั้งหมด

เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับสาขาวิชาเอก พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่จบวิชาเอกต่างกันมีสภาพการมีงานทำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีข้อที่น่าสนใจเกี่ยวกับนโยบายในการผลิตครูประการหนึ่งคือ ถึงแม้ว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะได้ข้อค้นพบซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของดิเรก ศรีสุขโข และสิทธิชัย หาญสมบัติ (2519: 7-13) ที่ได้สำรวจผู้ได้รับวุฒิตูที่ยังว่างงานเมื่อ 12 ปีที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งพบว่าผู้ที่ไม่มีงานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เรียนสาขาวิชาเอกสังคมศึกษา นอกเหนือจากสาขาวิชาเอกดังกล่าว จากผลการวิจัยในครั้งนี้ยังพบว่าผู้ที่ยังไม่มีงานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบสาขาวิชาเอกเกษตรศาสตร์ และภาษาเยอรมัน แต่จากสถิติการศึกษาตั้งแต่ปี 2525-2529 ของกรมการฝึกหัดครู พบว่าแนวโน้มของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกสังคมศึกษาในปีการศึกษา 2524-2527 กลับมีจำนวนสูงขึ้นเรื่อย ๆ กล่าวคือในปีการศึกษา 2524 มีจำนวน 1,049 คน ปี 2525 จำนวน 1,252 คน ปี 2526 จำนวน 1,126 คน และปี 2527 จำนวน 1,530 คน ตามลำดับ ยกเว้นในปีการศึกษา 2528 ที่ผู้จบสาขาวิชาเอกสังคมศึกษา (เฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาภาคปกติระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี) มีจำนวนลดลง เหลือเพียง 783 คน แต่ก็ยังเป็นสาขาวิชาเอกที่มีผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด

แนวโน้มของผู้ที่จบการศึกษาสาขาวิชาเอกพลศึกษาและสาขาวิชาเอกเกษตรศาสตร์
ก็เช่นเดียวกัน จากสถิติผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงปีการศึกษา 2524-2527 พบว่ามีจำนวนผู้จบ
การศึกษาสาขาวิชาเอกพลศึกษา 582 คนในปี 2524 778 คนในปี 2525 771 คนในปี 2526
และได้เพิ่มจำนวนถึง 1,193 คนในปี 2527 และผู้ที่จบสาขาวิชาเอกเกษตรศาสตร์มีจำนวน
เพิ่มขึ้นจาก 470 คนในปี 2524 เป็น 967 คนในปี 2527

กรมการฝึกหัดครูได้ตระหนักถึงปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาฝึกหัดครู
ดังกล่าว จึงได้มีนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 6 (2530-2534)
เพื่อลดปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีมาตรการในด้านการผลิตบัณฑิต
สาขาวิชาครุศาสตร์ให้ลดลงเหลือเพียง 50 เปอร์เซ็นต์ ในปีสุดท้ายของแผนพัฒนาการศึกษา
ระยะที่ 6 และผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการครูของโรงเรียนต่าง ๆ นอกจากนี้ยัง
เน้นให้พัฒนาคุณภาพบัณฑิตครุศาสตร์ให้สูงยิ่งขึ้น

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ได้รับ และสภาพการมีงานทำ

หน่วย: คน

สภาพการมีงานทำ	ไม่มีงานทำ		มีงานทำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยสะสม						
2.00 - 2.49	149	22.51	117	17.67	266	40.18
2.50 - 2.99	182	27.49	128	19.34	310	46.83
3.00 ขึ้นไป	42	6.34	38	5.74	80	12.08
ไม่ตอบ	2	0.30	4	0.60	6	0.91
รวม	375	56.65	287	43.35	662	100.00

$$\chi^2 = 1.13, df = 2$$

$$p > .05$$

สภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันตามคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ได้รับ พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00-2.49 และ 2.50-2.99 ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 22.51 และ ร้อยละ 27.49 ตามลำดับ) เป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ อีกร้อยละ 17.67 และร้อยละ 19.34 ตามลำดับ เป็นผู้ที่มีงานทำ ส่วนผู้สอบแข่งขันที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีสัดส่วนของผู้ที่ยังไม่มีงานทำและผู้ที่มีงานทำใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 6.34 และร้อยละ 5.74 ตามลำดับ เปรียบเทียบสภาพการมีงานทำของผู้สอบแข่งขันกับคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีสภาพการมีงานทำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1.3 ปัญหาและระยะเวลาในการหางานทำ

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามปัญหาในการหางานทำ
หลังจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี

หน่วย : คน

ปัญหาในการหางานทำ	จำนวน	ร้อยละ	ปัญหาในการหางานทำ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	136	20.54	มีปัญหา	519	78.40
ไม่ตอบ	7	1.06	สอบเข้าทำงานไม่ได้	368	
			หน่วยงานไม่มีอัตรารับวุฒิ	301	
			หรือสาขาวิชาที่เรียนมาได้		
			ไม่ทราบแหล่งงาน	181	
			งานส่วนใหญ่ได้รับ-	132	
			เงินเดือนต่ำกว่าวุฒิ		
			หางานที่ถูกใจไม่ได้	107	
			ขาดคนสนับสนุน	84	
			ขาดคนหรือเงินค้ำประกัน	47	
			ขาดประสบการณ์ ความชำนาญ	6	
			คนมากกว่างาน	5	
			ไม่มีเส้นสาย พรรคพวก	4	
			ได้รับข่าวสารการรับสมัครงาน-	3	
			น้อยมาก		
			อื่น ๆ	7	

หมายเหตุ: ผู้ที่มีปัญหาในการหางานทำ เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 23 พบว่า หลังจากจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว มีผู้สอบแข่งขันเพียงร้อยละ 20.54 เท่านั้นที่ไม่มีปัญหาในการหางานทำเลยซึ่งอาจจะ เป็นกลุ่มที่สามารถหางานทำได้ทันทีหลังจากจบการศึกษา นอกนั้นเป็นผู้ที่มีปัญหาในการหางานทำ เนื่องจากสอบเข้าทำงานไม่ได้มากที่สุด รองลงมาคือ หน่วยงานไม่มีอัตรารับวุฒิหรือสาขาวิชาที่เรียนมาได้

มีข้อที่น่าสังเกตว่าสำหรับผู้กล่าวว่า มีปัญหาเพราะหน่วยงานไม่มีอัตรารับหรือหน่วยงานไม่สามารถรับวุฒิหรือสาขาวิชาที่เรียนมาได้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบในสาขาวิชาเอกสังคมศึกษา พลศึกษา และภาษาอังกฤษที่มีแนวโน้มของผู้จบการศึกษาในแต่ละปี เป็นจำนวนมาก แต่ส่วนราชการต่าง ๆ มีตำแหน่งอัตรารับเข้ารับทำงานจำกัด จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผู้ที่จบในสาขาวิชาเอกเหล่านี้ ต้องประสบกับปัญหาการไม่มีงานทำมากกว่าผู้ที่จบในสาขาวิชาเอกอื่น ๆ

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการหางาน
หลังจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีกระทั่งได้งานทำครั้งแรก

ระยะเวลาในการหางานทำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จบแล้วได้งานทำทันที	104	15.71
ต่ำกว่า 3 เดือน	74	11.18
3 - 6 เดือน	114	17.22
7 - 11 เดือน	56	8.46
1 - 3 ปี	87	13.14
4 ปีขึ้นไป	4	0.60
ทำงานในระหว่างที่กำลังศึกษา	4	0.60
ยังไม่เคยมีงานทำเลย	119	17.98
ไม่ตอบ	100	15.11
รวม	662	100.00

หลังจากจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ผู้สอบแข่งขันร้อยละ 17.22 ใช้ระยะเวลาในการหางานทำนาน 3-6 เดือนจึงได้งานทำครั้งแรก ร้อยละ 15.71 จบแล้วได้งานทำทันที ร้อยละ 13.14 ใช้เวลา 1-3 ปี ร้อยละ 11.18 ใช้เวลาดำกว่า 3 เดือน ร้อยละ 8.46 ใช้เวลา 7-11 เดือน มีเพียงร้อยละ 0.60 ที่ใช้เวลาในการหางานตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ยังมีผู้สอบแข่งขันที่มีงานทำในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ร้อยละ 0.60 มีข้อที่น่าสังเกตว่าถ้าผู้สอบแข่งขันพลาดโอกาสในการได้งานทำทันทีหลังจากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เขาจะต้องใช้เวลาในการหางานทำอย่างน้อย 3-6 เดือนเพื่อที่จะได้งานทำครั้งแรก

ตารางที่ 25: จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามจำนวนครั้งในการสอบบรรจุเข้ารับราชการครูทุกสังกัด ก่อนมาสอบแข่งขันครั้งที่ 2 ปี 2529 สังกัดกรมสามัญศึกษา

จำนวนครั้งในการสอบบรรจุครู	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยเลย	78	11.78
1 ครั้ง	254	38.37
2 ครั้ง	179	27.04
3 ครั้ง	79	11.93
4 ครั้ง	28	4.23
มากกว่า 4 ครั้ง	39	5.89
ไม่ตอบ	5	0.76
รวม	662	100.00

ก่อนที่จะมาสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูครั้งที่ 2 ปี 2529 สังกัดกรมสามัญศึกษา ผู้สอบแข่งขันส่วนใหญ่ (ร้อยละ 38.37) เคยสอบบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูทุกสังกัดมาแล้ว 1 ครั้ง ร้อยละ 27.04 เคยสอบมาแล้ว 2 ครั้ง ร้อยละ 11.93 เคยสอบมาแล้ว 3 ครั้ง ร้อยละ 11.78 ยังไม่เคยสอบที่ใดมาก่อนเลย อีกร้อยละ 10.12 เป็นผู้ที่เคยสอบมาแล้วตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไปซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 (โปรดดูตารางที่ 46 ในภาคผนวก ค. ประกอบ)

1.2 สภาพการทำงานของผู้สอบแข่งขันที่มีงานทำอยู่แล้ว

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขันที่มีงานทำอยู่แล้ว จำแนกตามสภาพการทำงาน ก่อนการสอบแข่งขัน

สภาพการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การจ้างงานเต็มที	53	18.47
การทำงานต่ำระดับ	177	61.67
การทำงานที่ไม่ตรงกับความรู้ที่ได้เรียนมา	57	19.86
รวม	287	100.00

หมายเหตุ: สภาพการทำงานต่ำระดับ แยกออกเป็น

1. ด้านชั่วโมงการทำงาน	144 คน
2. ด้านรายได้	126 คน
3. ทั้งด้านชั่วโมงการทำงานและรายได้	57 คน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 11 พบว่ามีผู้สอบแข่งขันที่เป็นผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วก่อนที่จะมาสอบแข่งขันในครั้งนี้มีจำนวนมากถึงร้อยละ 43.35 หรือประมาณเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ที่มาสอบแข่งขันทั้งหมด จึงเป็นที่น่าสนใจว่าเพราะเหตุใด ยังมีความต้องการที่จะมาสอบแข่งขันในครั้งนี้อีก เมื่อพิจารณาสภาพการทำงานของผู้ที่มีงานทำเหล่านี้ จึงพบว่าผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.67) เป็นผู้ที่ทำงานต่ำระดับ (คือมีชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ต่ำกว่า 35 ชั่วโมงหรือได้รับค่าจ้างจากงานที่ทำประจำต่ำกว่าคุณวุฒิที่ทาง ก.พ. กำหนด) ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้ที่ทำงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์มากที่สุด รองลงมาคือทำงานต่ำระดับด้านรายได้ และเป็นผู้ที่ทำงานต่ำระดับทั้งชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์และรายได้ นอกจากนี้แม้ว่าจะทำงานเต็มตามเวลาและได้รายได้ตรงตามคุณวุฒิของการจบระดับปริญญาตรีแล้ว แต่ก็ไม่ทำงานไม่ตรงกับความรู้ที่ได้เล่าเรียนมา (ร้อยละ 19.86) มีเพียงร้อยละ 18.47 ของผู้ที่มีงานทำแล้วเท่านั้นที่มีการจ้างงานเต็มเวลาและทำงานตรงกับความรู้ที่ได้เรียนมา (รายละเอียดของประเภทของงานที่ทำ ลักษณะงานที่ทำ รายได้ ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ และการใช้ความรู้ในงานที่ทำ แสดงในตารางที่ 47-50 ภาคผนวก ค.)

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขันที่มีงานทำอยู่แล้ว จำแนกตามความรู้สึก
ต่องานที่ทำ

หน่วย: คน

ความรู้สึกต่องาน	จำนวน	ร้อยละ	ความรู้สึกต่องาน	จำนวน	ร้อยละ
พอใจ	52	18.12	ไม่พอใจ	235	81.88
			ความไม่มั่นคงของงาน	169	
			ความไม่ก้าวหน้าของงาน	159	
			ค่าตอบแทนที่เป็นเงิน เดือน	107	
			ไม่มีสวัสดิการ	86	
			ไม่ได้ใช้ความรู้ในสาขา- ที่เรียนมา	86	
			ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน	60	
			สภาพแวดล้อมและสถานที่- ตั้งหน่วยงาน	40	
			เพื่อนร่วมงาน	30	

หมายเหตุ: ถ้าผู้สอบแข่งขันรู้สึกไม่พอใจต่องานที่ทำ เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่มีงานทำอยู่แล้ว ส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจงานที่ตนเองทำอยู่ เพราะนอกจากไม่พอใจสภาพการทำงานซึ่งต่ำระดับและไม่ตรงกับความรู้ที่ได้เรียนมาดังที่กล่าวมาแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการที่ทำให้ไม่พึงพอใจ ปัจจัยที่ไม่พึงพอใจมากที่สุดคือ ความไม่มั่นคงของงาน รองลงมาคือความไม่ก้าวหน้าในการทำงาน เนื่องจากงานที่ทำอยู่ไม่ได้รับการบรรจุเข้าเป็นข้าราชการและไม่ได้รับการส่งเสริมให้ศึกษาต่อ และค่าตอบแทนที่เป็นเงิน เดือน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ที่มาสอบแข่งขันในครั้งนี้มีได้มี เฉพาะผู้ที่ไม่พึงพอใจในงานที่ทำเท่านั้น แต่ยังมีผู้ที่รู้สึกพึงพอใจในงานที่ทำอยู่แต่ต้องการที่จะ เปลี่ยนงาน หรือหางานใหม่ที่ตนเองคิดว่ามีปัจจัยต่าง ๆ ที่ดีกว่างานที่ตนเองทำอยู่ในขณะนั้นซึ่งมีอยู่ถึงร้อยละ 18.12 ผู้สอบแข่งขันกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ได้แก่ผู้ที่ทำงานเป็นอาจารย์โรงเรียน เอกชน ลูกจ้างเอกชน (ไม่ได้ทำงานเกี่ยวข้องกับการสอน) และลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาล ซึ่งหน้าที่การงานที่ทำตรงหรือมีส่วนสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เรียนมา แต่เป็นผู้ที่ทำงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน (โปรดดูตารางที่ 51-53 ภาคผนวก ค. ประกอบ)

ตารางที่ 28 จำนวนความถี่ของคำตอบของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามปัจจัยที่ทำให้ไม่พอใจในงานที่ทำ และประเภทของงานที่ทำ

หน่วย: ความถี่

ปัจจัยที่ทำให้ไม่พอใจ	ประเภทของงานที่ทำ							
	ความไม่มั่นคง	ความไม่ก้าวหน้า	ค่าตอบแทน	สวัสดิการ	ไม่ได้ใช้ความรู้	ผู้บังคับบัญชา	เพื่อนร่วมงาน	สภาพแวดล้อมและสถานที่ตั้ง
ประเภทของงานที่ทำ	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
อาจารย์โรงเรียนเอกชน	69	66	50	40	12	36	12	12
ลูกจ้างเอกชน (ไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับการสอน)	42	35	31	25	25	12	10	10
ลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาล	42	36	22	17	10	8	4	4
อาจารย์โรงเรียนรัฐบาล	-	4	-	-	4	3	3	11
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	6	5	-	1	9	-	-	1
ข้าราชการ (ไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับการสอน)	-	2	1	-	2	-	-	-
รับจ้าง	3	3	1	1	2	-	1	2
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	2	-	-	2	-	-	-
ลูกจ้างเอกชนและลูกจ้างชั่วคราว- ในหน่วยงานรัฐบาล	3	3	-	1	-	1	-	-
อาจารย์โรงเรียนเอกชนและลูกจ้างเอกชน	3	3	2	1	-	-	-	-
รวม	169	159	107	86	66	60	30	40

หมายเหตุ: ผู้สอบแข่งขัน เลือกปัจจัยที่ทำให้ไม่พอใจในงานที่ทำ ได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 28 ปัจจัยที่ทำให้ผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วไม่พึงพอใจงานที่ทำตามประเภท
ของงาน พบว่า อาจารย์โรงเรียนเอกชน ลูกจ้างเอกชน (ไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับการสอน) และ
ลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาล ไม่พึงพอใจงานที่ทำด้านความไม่มั่นคงของงานมากที่สุด
รองลงมาคือ ความไม่ก้าวหน้าของงาน และค่าตอบแทนที่เป็นเงิน เดือน

ส่วนอาจารย์โรงเรียนรัฐบาล ไม่พึงพอใจงานที่ทำด้านสภาพแวดล้อมและสถานที่ตั้ง
ของหน่วยงานมากที่สุด

1.3 เหตุผลที่มาสมัครสอบแข่งขัน

ตารางที่ 29 จำนวนความถี่ของคำตอบของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตาม เหตุผลที่มาสมัครสอบแข่งขัน

เหตุผลที่มาสมัครสอบ	จำนวน (ความถี่)
ต้องการรับราชการ	515
ต้องการทำงาน	386
ยังหางานทำไม่ได้	197
งานที่ทำอยู่ไม่มีความมั่นคง	164
งานที่ทำอยู่ไม่มีความก้าวหน้า	145
ได้ค่าตอบแทนจากงานที่ทำน้อย	85
สวัสดิการไม่ดีพอ	83
ลองสอบ เพื่อดูแนวข้อสอบ	82
งานที่ทำอยู่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ เรียนมา	66
สอบ เพื่อขอโอนสังกัด	16
ต้องการ เป็นครูตามที่ได้ เล่าเรียนมา	14
ต้องการทำงานที่มีความมั่นคง	6
บิดามารดาต้องการให้มาสอบ	4
ต้องการกลับไปทำงานที่ภูมิลำเนาเดิม	4
อื่น ๆ	12

หมายเหตุ: ผู้สอบแข่งขันแต่ละคน เลือกเหตุผลที่มาสมัครสอบได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อพิจารณา เหตุผลที่มาสมัครสอบแข่งขัน พบว่า ผู้สอบแข่งขันต้องการรับราชการมากที่สุด เหตุผลรองลงมาคือ ต้องการงานและยังหางานทำไม่ได้เมื่อมีการเปิดรับสมัครสอบ จึงได้มาสอบ นอกจากนี้ยังมีเหตุผลอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับงานที่ตนเองทำอยู่ กล่าวคือ งานที่ทำอยู่ในขณะนั้นไม่มีความมั่นคง ไม่มีความก้าวหน้า เหตุผลอื่น ๆ ที่มาสมัครสอบก็คือ เพื่อความก้าวหน้าของตนเอง เพราะอาจลาไปศึกษาต่อได้เมื่อทำงานได้ระยะหนึ่งแล้ว ต้องการเปลี่ยนงานทำบ้าง ต้องการหางานที่สามารถย้ายหรือโอนสังกัดได้ ต้องการหางานหาเงินช่วยเหลือครอบครัวและสงเคราะห์น้อง ๆ ได้ เรียนหนังสือ ตัดปัญหาด้านการเกษตร ทนปัญหาเพื่อนร่วมงาน สภาพแวดล้อมและสถานที่ทำงานทำให้จิตใจเสื่อม มีสิทธิสอบจึงใช้สิทธิที่ตนมีอยู่ และมาสอบ เป็นเพื่อนคนอื่น

ตารางที่ 30.1 จำนวนความถี่ของคำตอบของผู้สอบแข่งขัน จำนวนคำถามสภาพการมีงานทำและ เหตุผลที่มาสมัครสอบ

เหตุผลที่มาสมัครสอบ	หน่วย: ความถี่									
	ต้องการรับราชการ	ต้องการทำงาน	ยังหางานทำไม่ได้	ลองสอบ	งานที่ทำไม่มั่นคง	งานที่ทำไม่ก้าวหน้า	ค่าตอบแทนน้อย	สวัสดิการไม่ดีพอ	งานที่ทำไม่ตรงสาขา	เพื่อขอโอนสังกัด
สภาพการมีงานทำ	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
ผู้ที่ไม่มีงานทำ	292	311	197	48	-	-	-	-	-	-
ผู้ที่มีงานทำอยู่แล้ว	223	75	-	37	164	145	85	83	66	16
รวม	515	386	197	82	164	145	85	83	66	16

ตารางที่ 30.2 จำนวนความถี่ของคำตอบของผู้สอบแข่งขันที่มีงานทำอยู่แล้ว จำนวนคำถามประเภทของงานที่ทำ และ เหตุผลที่มาสมัครสอบ

ประเภทของงานที่ทำ	หน่วย: ความถี่									
	ต้องการรับราชการ	ต้องการทำงาน	ลองสอบ	งานที่ทำไม่มั่นคง	งานที่ทำไม่ก้าวหน้า	ค่าตอบแทนน้อย	สวัสดิการไม่ดีพอ	งานที่ทำไม่ตรงสาขา	เพื่อขอโอนสังกัด	
ประเภทของงานที่ทำ	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
อาจารย์โรงเรียน เอกชน	89	17	11	66	63	35	33	10	-	
ลูกจ้างเอกชน (ไม่เกี่ยวกับการสอน)	52	20	10	43	29	24	24	26	1	
ลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาล	50	24	8	39	36	19	21	12	2	
อาจารย์โรงเรียนรัฐบาล	9	6	5	-	1	-	1	2	12	
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	12	4	3	7	4	4	3	10	-	
ข้าราชการ (ไม่เกี่ยวกับการสอน)	2	-	-	-	3	-	-	3	1	
รับจ้าง	3	1	-	2	3	1	-	1	-	
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	-	-	1	1	-	-	2	-	
ลูกจ้างเอกชนและลูกจ้าง-ชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาล	1	2	-	3	3	-	1	-	-	
อาจารย์โรงเรียน เอกชนและ-ลูกจ้าง เอกชน	3	1	-	3	2	2	-	-	-	
ไม่ตอบ	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
รวม	223	75	37	164	145	85	83	66	16	

หมายเหตุ: ผู้สอบแข่งขันแต่ละคน เลือกเหตุผลที่มาสมัครสอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 30.1 เหตุผลที่มาสมัครสอบแข่งขันของผู้สอบแข่งขันตามสภาพการมีงานทำ พบว่า ผู้สอบแข่งขันที่ยังไม่มีงานทำมาสมัครสอบ เนื่องจากต้องการทำงานมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการรับราชการและยังหางานทำไม่ได้ ส่วนผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วมาสมัครสอบ เนื่องจากต้องการรับราชการมากที่สุด รองลงมาคืองานที่ทำอยู่ไม่มีความมั่นคงและไม่มีความก้าวหน้า

จากตารางที่ 30.2 เหตุผลที่มาสมัครสอบของผู้สอบแข่งขันที่มีงานทำอยู่แล้วตามประเภท ของงาน พบว่าอาจารย์โรงเรียนเอกชน ลูกจ้างเอกชน (งานที่ทำไม่เกี่ยวข้องกับการสอน) และ ลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาลให้เหตุผลที่มาสมัครสอบสอดคล้องกันว่าต้องการรับราชการ มากที่สุด รองลงมาคืองานที่ทำอยู่ไม่มีความมั่นคงและไม่มีความก้าวหน้า

อาจารย์โรงเรียนรัฐบาลมาสมัครสอบ เนื่องจากสอบเพื่อขอโอนสังกัดหรือสอบ เอา ตำแหน่งเพื่อโอนจังหวัดมากที่สุด รองลงมาคือต้องการรับราชการ

ตอนที่ 2 สภาพการมีงานทำหลังการสอบแข่งขัน

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของผู้สอบแข่งขัน จำแนกตามสภาพการมีงานทำหลังการสอบแข่งขัน

สภาพการมีงานทำหลังการสอบแข่งขัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยังไม่มีงานทำ	162	24.47
มีงานทำแล้ว	499	75.38
ไม่ตอบ	1	0.15
รวม	662	100.00

หมายเหตุ: ผู้ที่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน หมายความว่ารวมถึง

1. ผู้ที่ได้งานใหม่ทำ จำนวน 363 คน (ร้อยละ 54.84)
2. ผู้ที่กลับไปทำงานเดิม จำนวน 135 คน (ร้อยละ 20.39)
3. ไม่ตอบ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.15)

หลังจากการสอบแข่งขัน พบว่า มีผู้ที่ยังไม่มีงานทำเหลืออยู่เพียงร้อยละ 24.47 ซึ่งมีจำนวนลดลงจากก่อนการสอบแข่งขันถึง 2.31 เท่า ในขณะที่จำนวนผู้ที่มีงานทำได้เพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนมาสอบแข่งขันถึง 1.74 เท่า ในจำนวนนี้ร้อยละ 54.84 เป็นผู้ที่ได้งานใหม่ทำ ซึ่งเป็นผลมาจากการสอบแข่งขันได้และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู หรือเป็นผู้ที่สามารถหางานอื่นได้กรณีที่พลาดจากการสอบแข่งขันในครั้งนี นอกจากนี่ยังพบว่ามีผู้กลับไปทำงานเดิมอีกร้อยละ 20.39 ซึ่งถ้าสภาพการทำงานยังคงดำระดับและมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความไม่พึงพอใจของเขาแล้ว หากมีการจัดสอบแข่งขันเข้ารับราชการครั้งต่อไป คนกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะกลับเข้ามาสอบแข่งขันใหม่อีกเช่นนี้ เรื่อยไปจนกว่าเขาจะได้งานที่เขาคิดว่ามีความมั่นคงและมีความก้าวหน้าตลอดจนมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เขาพึงพอใจ

๒.1 สภาพการทำงานของกลุ่มที่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของผู้ที่มีงานทำ จำแนกตามสภาพการทำงานหลังการสอบแข่งขัน

สภาพการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การจ้างงาน เต็มที่	137	27.45
การทำงานต่ำระดับ	298	59.72
การทำงานที่ไม่ตรงกับความรู้ที่เรียนมา	63	12.63
ไม่ตอบ	1	0.20
รวม	499	100.00

หมายเหตุ: สภาพการทำงานต่ำระดับ แยกออกเป็น

1. ด้านชั่วโมงการทำงาน	จำนวน	270 คน
2. ด้านรายได้	จำนวน	124 คน
3. ทั้งด้านชั่วโมงการทำงานและรายได้	จำนวน	62 คน

หลังจากการสอบแข่งขันแล้ว แม้ว่าสภาพการทำงานของผู้ที่มีงานทำส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.72) ยังคงต่ำระดับ แต่มีสัดส่วนลดลงกว่าก่อนการสอบแข่งขัน มีข้อที่น่าสังเกตว่าหลังการสอบแข่งขันจำนวนผู้ที่มีการจ้างงานเต็มที่ (คือมีชั่วโมงการทำงานเต็มเวลา ได้รายได้ตรงตามวุฒิ และทำงานที่ตรงกับความรู้ที่ได้เรียนมา) ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 18.47 เป็นร้อยละ 27.45 และจำนวนผู้ที่ทำงานไม่ตรงกับความรู้ที่ได้เรียนมาลดลงจากร้อยละ 19.86 เหลือเพียงร้อยละ 12.63 เท่านั้น

จากข้อค้นพบในตารางที่ 31 และ ตารางที่ 32 อาจกล่าวได้ว่า การสอบแข่งขันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพการมีงานทำและสภาพการทำงานของผู้ที่มาสอบกล่าวคือจากผู้ที่ไม่ม้งานทำกลายเป็นผู้ที่มีงานทำ และจากสภาพการทำงานต่ำระดับ เปลี่ยน เป็นสภาพการจ้างงาน เต็มที่

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของผู้ที่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน จำแนกตามความพึงพอใจใน งานที่ทำ
หน่วย: คน

ระดับ	มากที่สุด-มาก		ปานกลาง		น้อย-น้อยที่สุด		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้	78	15.29	275	55.11	125	25.05	23	4.61	499	100.00
ความมั่นคงของงาน	287	57.52	83	16.63	105	21.04	24	4.81	499	100.00
ความก้าวหน้าในการ- ทำงาน	141	28.26	180	36.07	154	30.86	24	4.81	499	100.00
ความมีเกียรติของงาน	251	50.30	171	34.27	51	10.22	26	5.21	499	100.00
สวัสดิการ	197	39.48	162	32.47	109	21.84	31	6.21	499	100.00
การได้ใช้ความรู้ความ สามารถในสาขาที่เรียนมา	279	55.81	106	21.24	90	18.04	24	4.81	499	100.00
ลักษณะงานที่ทำและ- วิธีทำงาน	212	42.49	206	41.28	53	10.62	28	5.61	499	100.00
ผู้บังคับบัญชาหรือ- หัวหน้างาน	149	29.86	231	46.29	87	17.44	32	6.41	499	100.00
เพื่อนร่วมงาน	180	36.07	247	49.50	45	9.02	27	5.41	499	100.00
สถานที่ตั้งของหน่วยงาน- และการคมนาคม	167	33.47	175	35.07	132	26.45	25	5.01	499	100.00

จากตารางที่ 33 พบว่า หลังจากที่ได้เปลี่ยนงานและสภาพการทำงานแล้วผู้ที่มีการทำงาน หลังการสอบแข่งขันมีความพึงพอใจในงานที่ทำสูงขึ้นทุก ๆ ด้าน ดังจะเห็นได้ว่าระดับความพึงพอใจ ในงานที่ทำในด้านต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่มีอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความ มั่นคงของงาน ด้านความมีเกียรติของงาน ด้านสวัสดิการ ด้านการได้ใช้ความรู้ความสามารถใน สาขาที่ตน เรียนมา ลักษณะงานที่ทำและวิธีทำงาน ส่วนด้านรายได้ ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ด้านสถานที่ตั้งของหน่วยงานและการคมนาคม ผู้ที่มี งานทำส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เพื่อให้มองเห็นภาพรวมว่าผู้ที่ประกอบอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจปัจจัยต่าง ๆ ในระดับที่แตกต่างกันอย่างไรได้ชัด เจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงพิจารณาความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ตาม ประเภทของงาน (โปรดดูตารางที่ 54-63 ในภาคผนวก ค. ประกอบ) ซึ่งพบว่าผู้ที่ทำงานเป็น อาจารย์โรงเรียนรัฐบาล ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจงานที่ทำหลังการสอบแข่งขันด้านความมั่นคงของ งาน ความก้าวหน้าในการทำงาน ความมีเกียรติของงาน สวัสดิการ การได้ใช้ความรู้ความสามารถ ในสาขาที่เรียนมา ลักษณะงานที่ทำและวิธีทำงานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แต่ยังคงมีความพึงพอใจ ด้านสถานที่ตั้งของหน่วยงานและการคมนาคมอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด เนื่องจากได้รับการบรรจุ ไปอยู่ในจังหวัดที่ห่างไกลจากภูมิลำเนาเดิมของตน

ผู้ที่ทำงานเป็นข้าราชการอื่น ๆ นอกเหนือจากอาจารย์ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจงานที่ทำ ด้านความมั่นคงของงาน สวัสดิการ และด้านสถานที่ตั้งของหน่วยงานและการคมนาคมอยู่ในระดับ มากถึงมากที่สุด และมีความพึงพอใจปัจจัยในด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

พนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจปัจจัยต่าง ๆ ในงานที่ทำหลังการสอบแข่งขัน อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดเกือบทุกด้าน คือ ด้านความมั่นคงของงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน ความมีเกียรติของงาน สวัสดิการ การได้ใช้ความรู้ความสามารถในสาขาที่เรียนมา ลักษณะงาน และวิธีทำงาน ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน สถานที่ตั้งของหน่วยงานและคมนาคม ยกเว้นด้านรายได้เพียงด้านเดียวที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์โรงเรียนเอกชน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจปัจจัยต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการใช้ความรู้ความสามารถในสาขาที่เรียนมาซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึง มากที่สุด และด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงานซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ถึงน้อยที่สุด

ลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาล ส่วนใหญ่ยังมีความพึงพอใจปัจจัยต่าง ๆ ในงานที่ทำอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อยถึงน้อยที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยด้านรายได้ ความมั่นคงของงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน และสวัสดิการซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ยกเว้นปัจจัยด้านการได้ใช้ความรู้ความสามารถในสาขาที่เรียนมา และสถานที่ตั้งของหน่วยงาน และการคมนาคมซึ่งพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ลูกจ้างเอกชน (ไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับการสอน) ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจปัจจัยต่าง ๆ ในงานที่ทำอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อยถึงน้อยที่สุด เช่นเดียวกับผู้ที่เป็นลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในด้านความมั่นคงของงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน สวัสดิการ การได้ใช้ความรู้ความสามารถในสาขาที่เรียนมา มีปัจจัยเพียงด้านเดียวเท่านั้นคือ ด้านสถานที่ตั้งของหน่วยงานและการคมนาคมที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจปัจจัยต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อยถึงน้อยที่สุด เช่นเดียวกับผู้ที่ทำงาน เป็นลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาลและลูกจ้างเอกชน ปัจจัยที่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวพึงพอใจน้อยถึงน้อยที่สุด ได้แก่รายได้ ความมีเกียรติของงาน สวัสดิการ และการได้ใช้ความรู้ความสามารถในสาขาที่เรียนมา ส่วนปัจจัยในด้านอื่น ๆ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางยกเว้นด้านสถานที่ตั้งของหน่วยงานและการคมนาคมที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

เป็นที่น่าสังเกตว่า ส่วนใหญ่ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ เช่น เป็นอาจารย์โรงเรียนรัฐบาล ข้าราชการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาจารย์ และผู้ที่ทำงาน เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจถึงแม้ว่าจะมีความพึงพอใจปัจจัยด้านรายได้อยู่ในระดับปานกลางก็ตาม แต่ก็มีปัจจัยหลักที่สำคัญ คือ ความมั่นคงของงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน ความมีเกียรติของงาน สวัสดิการ การได้ใช้ความรู้ความสามารถในงานที่ทำ ลักษณะงานและวิธีทำงาน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้ประกอบอาชีพรับราชการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจปัจจัยดังกล่าวอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

แต่สำหรับผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพรับราชการ เช่น อาจารย์โรงเรียนเอกชน ลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานรัฐบาล และลูกจ้างเอกชน (ไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับการสอน) คิดว่าอาชีพที่เขาทำอยู่นั้นมีความมั่นคง ความก้าวหน้า และสวัสดิการที่ดีพบน้อย เมื่อเทียบกับอาชีพรับราชการ ดังข้อมูลระดับความพึงพอใจในปัจจัยดังกล่าวซึ่งมีอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

2.2 สภาพปัญหาของกลุ่มที่ยังไม่มีงานทำ

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ยังไม่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน จำแนกตามสาเหตุ
ที่ไม่มีงานทำ

สาเหตุที่ไม่มีงานทำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หางานทำไม่ได้เลย	60	37.04
หางานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมาไม่ได้	38	23.46
รอเรียกตัวบรรจุเข้าทำงานในสังกัดกรมสามัญศึกษา	17	10.49
รอหังคำตอบจากหน่วยงาน	11	6.79
รอเรียกตัวบรรจุเข้าทำงานในสังกัด สปช.	10	6.17
กำลังศึกษาต่อ	7	4.32
หางานที่ตนชอบไม่ได้	6	3.70
ยังไม่ประสงค์จะทำงาน	5	3.09
สอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการครูไม่ได้	2	1.23
กำลังสร้างงานขึ้นเอง	1	0.62
ต้องการทำงานราชการอย่างเดียว	1	0.62
รอสอบครั้งต่อไป	1	0.62
ไม่ตอบ	3	1.85
รวม	162	100.00

จากตารางที่ 34 พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ของผู้ที่ไม่มียานทำงานหลังการสอบแข่งขัน คือ หางานทำไม่ได้เลย ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ตลาดแรงงานภาครัฐบาลซึ่งเป็นตลาดแรงงานแหล่งใหญ่ที่รองรับผู้ที่จบการศึกษาทางศึกษาศาสตร์ได้ชะลอการขยายตัวลงในขณะที่ตลาดแรงงานภาคเอกชนมีอัตราการขยายตัวเข้ามา จึงมีผลให้ผู้ที่ยังจบทางศึกษาศาสตร์ต้องประสบกับปัญหาในการหางานทำ นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากความไม่สมดุลกันของปริมาณการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในบางสาขากับความต้องการของตลาดแรงงานจำนวนร้อยละ 23.46 เมื่อจบการศึกษาแล้วไม่สามารถหางานได้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมาได้

ผู้ที่ไม่มียานทำงานอีกร้อยละ 6.79 มีสาเหตุของการไม่มียานทำงานมาจากรอเรียกตัวบรรจุเข้าทำงานในสังกัดกรมสามัญศึกษา และเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ที่ไม่มียานทำงานอีกจำนวนหนึ่ง (ร้อยละ 12.96) ถึงแม้จะมาสอบแข่งขันในครั้งนี้อันแล้ว แต่ก็ยังไปสมัครงานไว้ในหน่วยงานอื่น ๆ ด้วย (ร้อยละ 6.79) และในจำนวนนี้ร้อยละ 6.17 เป็นผู้ที่ไปสอบแข่งขันเข้ารับราชการครูในสังกัดอื่นอีก คือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเปิดรับสมัครสอบแข่งขันหลังการสอบแข่งขันบรรจุครูครั้งที่ 2 ปี 2529 สังกัดกรมสามัญศึกษาประมาณ 1 ปี แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ไม่มียานทำงานเหล่านี้ได้พยายามขวนขวายหางานทำไม่ว่าจะเป็นงานของหน่วยงานราชการหรืองานของหน่วยงานเอกชน

สาเหตุที่ไม่มียานทำงานอีกประการหนึ่งซึ่งเป็นผลมาจากการเลือกงาน ได้แก่หางานที่ตนชอบไม่ได้ (ร้อยละ 3.70) และยังไม่ประสงค์จะทำงาน (ร้อยละ 3.09) นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากกำลังสร้างงานขึ้นเอง สอบแข่งขันบรรจุครูไม่ได้ ต้องการทำงานราชการอย่างเดียวถ้าไม่ได้งานรับราชการก็จะกลับไปช่วยบิดามารดาทำการเกษตรกรรมและรอสอบครั้งต่อไป

ส่วนผู้ที่กำลังศึกษาต่อ ได้ให้เหตุผลว่าถ้าได้งานรับราชการในระหว่างที่กำลังศึกษาต่ออยู่นี้ ร้อยละ 57.14 จะพักการศึกษาไว้แล้วไปทำงานก่อนอีกร้อยละ 42.86 ตั้งใจศึกษาต่อจริง ๆ โดยไม่สนใจจะทำงานราชการ แต่ถ้าได้งานของหน่วยงานเอกชนในระหว่างที่กำลังศึกษาต่อส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.43) เลือกที่จะศึกษาต่อโดยไม่สนใจจะทำงาน (โปรดดูตารางที่ 64 ในภาคผนวก: ค. ประกอบ)

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ยังไม่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน จำแนกตามผู้สนับสนุน
ด้านค่าใช้จ่าย

ผู้สนับสนุนค่าใช้จ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดามารดา	115	70.99
ญาติพี่น้องและคู่สมรส	27	16.67
หาใช้เอง	17	10.49
ไม่ตอบ	3	1.85
รวม	162	100.00

จากตารางที่ 35 พบว่า ผู้ที่ยังไม่มีงานทำส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.99) ยังต้องเป็น
ภาระเลี้ยงดูของบิดามารดา ญาติพี่น้องรวมทั้งคู่สมรส (ร้อยละ 16.67) ในการให้เงินสำหรับ
ค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีจำนวนผู้ที่ยังไม่มีงานทำซึ่งต้องทำงานหาเลี้ยงตนเองหรือ
รับภาระเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัวโดยไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใดเลยอีกร้อยละ 10.49
ลักษณะงานที่ทำส่วนใหญ่เป็นการทำงานรับจ้าง งานสอนพิเศษ ทำนา ปลูกผักและดอกไม้ขาย
เลี้ยงไก่และสุกร ค้าขาย เป็นช่างภาพถ่ายรูปตามงานต่าง ๆ เป็นเทรนเนอร์และหัวหน้าคณะ
ค่ายมวย และหารายได้เป็นครั้งคราวจากการตัดลิ้นฟุตบอล

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ยังไม่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน จำแนกตามจำนวนเงินที่ได้รับจากผู้สนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500	53	32.71
500 - 1,000	59	36.42
1,001 - 2,000	33	20.37
2,001 - 3,000	7	4.32
3,001 บาทขึ้นไป	5	3.09
ไม่ตอบ	5	3.09
รวม	162	100.00

จากตารางที่ 36 พบว่า ผู้ที่ยังไม่มีงานทำส่วนใหญ่ (ร้อยละ 36.42) ได้รับเงินสำหรับค่าใช้จ่ายประมาณเดือนละ 500-1,000 บาท มีผู้สอบแข่งขันเพียงร้อยละ 7.41 เท่านั้นที่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายมากกว่า 2,000 บาท

ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ยังไม่มียางทำหลังการสอบแข่งขัน จำแนกตามความรู้สึก
เดือนร้อน อันเป็นผลมาจากการไม่มียางทำ

ความรู้สึกเดือนร้อน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	159	98.15
ไม่มี	2	1.23
ไม่ตอบ	1	0.62
รวม	162	100.00

จากสภาพการไม่มียางทำหลังการสอบแข่งขัน ทำให้ผู้ที่ไม่มียางทำส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.15 ได้รับความเดือนร้อนในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสภาพจิตใจ ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากการไม่มียางทำ มีเพียงร้อยละ 1.23 เท่านั้นที่ไม่รู้สึกเดือนร้อนเลย ซึ่งอาจจะ เป็นผู้ที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับดีและไม่ต้องมีภาระ เลี้ยงดูบุคคลอื่น

ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ยังไม่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน จำแนกตามระดับปัญหา
เดือนที่เกิเกิดขึ้นทางด้านเศรษฐกิจ

หน่วย: คน

ระดับปัญหา	มากที่สุด-มาก		ปานกลาง		น้อย-น้อยที่สุด		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เงินทองไม่พอใช้	108	67.92	36	22.64	13	8.18	2	1.26	159	100.00
2. ไม่มีเงินใช้จ่ายในเรื่อง เกี่ยวกับส่วนตัว	89	55.98	45	28.30	19	11.95	6	3.77	159	100.00
3. ต้องพึ่งพาบิดามารดา และผู้อื่น	114	71.70	23	14.46	18	11.32	4	2.52	159	100.00
4. ปัญหาเศรษฐกิจของตนเอง	88	55.34	47	29.56	20	12.58	4	2.52	159	100.00
5. ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว	78	49.06	38	23.90	38	23.90	5	3.14	159	100.00

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาที่เกิดขึ้นทางด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ที่ไม่มีงานทำส่วนใหญ่
ประสบกับปัญหาเงินทองไม่พอใช้ ไม่มีเงินใช้จ่ายเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว ต้องพึ่งพาบิดามารดาและ
ผู้อื่น ปัญหาเศรษฐกิจของตนเอง และปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด
ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 35 และตารางที่ 36 ที่พบว่าผู้ที่ยังไม่มีงานทำ
ส่วนใหญ่ต้องเป็นภาระเลี้ยงดูของบิดามารดาและญาติพี่น้อง และได้รับเงินสำหรับค่าใช้จ่ายเพียง
เดือนละ 500-1,000 บาทซึ่งไม่เพียงพอกับค่าครองชีพในปัจจุบันที่สูงขึ้น

ตารางที่ ๑๑ จำนวนและร้อยละของผู้ที่ยังไม่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน จำแนกตามระดับปัญหา เดือดร้อน
ที่เกิดขึ้นทางด้านสังคม

หน่วย: คน

ระดับปัญหา ข้อความ	มากที่สุด-มาก		ปานกลาง		น้อย-น้อยที่สุด		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. บิดามารดาไม่พอใจเร่งให้ ออกไปหางานทำ	53	33.33	35	22.01	67	42.14	4	2.52	159	100.00
2. ญาติพี่น้องมักมีท่าทีดูถูก	43	27.04	28	17.61	85	53.46	3	1.89	159	100.00
3. มักถูกเพื่อนบ้านซุบซิบนินทา	56	35.22	38	23.90	60	37.74	5	3.14	159	100.00
4. ขาดการหบปะกับเพื่อน รุ่นราวคราวเดียวกัน	73	45.91	38	23.90	45	28.30	3	1.89	159	100.00
5. ขาดโอกาสที่จะได้รู้จัก และติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ	63	39.62	32	20.13	33	20.75	1	0.63	159	100.00
6. มักหลีกเลี่ยงการหบปะกับ คนอื่น	36	22.64	47	29.56	69	43.40	7	4.40	159	100.00
7. ถูกทอดทิ้งให้อยู่คนเดียว	22	13.83	30	18.87	104	65.41	3	1.89	159	100.00
8. มักมีเรื่องถกเถียงโต้แย้ง กับผู้อื่น	23	14.47	30	18.87	100	62.89	6	3.77	159	100.00

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาที่เกิดขึ้นทางด้านสังคม พบว่า ผู้ที่ยังไม่มีงานทำ
ส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านสังคมได้แก่ บิดามารดาไม่พอใจเร่งให้ออกไปหางานทำ ญาติพี่น้องมักมี
ท่าทีดูถูก ถูกเพื่อนบ้านซุบซิบนินทา หลีกเลี่ยงการหบปะกับผู้อื่น ถูกทอดทิ้งให้อยู่คนเดียว
และมักมีเรื่องถกเถียงโต้แย้งกับผู้อื่น อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด แต่มีปัญหาคารขาดการหบปะ
กับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน และขาดโอกาสที่จะได้รู้จักและติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ อยู่ในระดับ
มากถึงมากที่สุด

ตารางที่ 40 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ยังไม่มีงานทำหลังการสอบแข่งขัน จำนวนตามระดับปัญหา เดือดร้อน
ที่เกิดขึ้นทางด้านสภาพจิตใจ

ระดับปัญหา ข้อความ	หน่วย: คน									
	มากที่สุด-มาก		ปานกลาง		น้อย-น้อยที่สุด		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สะเทือนใจง่าย	72	45.28	33	20.75	50	31.45	4	2.52	159	100.00
2. ตื่นเต้นตกใจง่าย	34	21.39	36	22.64	63	52.20	6	3.77	159	100.00
3. มีอารมณ์ฉุนเฉียวโกรธง่าย	47	29.56	41	25.79	67	42.14	4	2.51	159	100.00
4. มีอารมณ์เศร้าอยู่เสมอ	48	30.19	34	21.38	75	47.17	2	1.26	159	100.00
5. รู้สึกทุกขใจ	64	59.12	33	20.75	30	18.87	2	1.26	159	100.00
6. รู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง	60	37.74	45	28.30	52	32.70	2	1.26	159	100.00
7. รู้สึกว่าเหว่	54	33.98	35	22.01	66	41.51	4	2.52	159	100.00
8. รู้สึกน้อยหน้าเพื่อนฝูง	72	45.28	42	26.42	43	27.04	2	1.26	159	100.00
9. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	41	25.79	41	25.79	73	45.91	4	2.51	159	100.00
10. รู้สึกว่าตนเองไม่มี หลักประกันที่มั่นคง	115	72.33	22	13.84	22	13.84	-	-	159	100.00
11. รู้สึกว่าขณะที่ตนเองสำเร็จ มาด้อยกว่าคนอื่น	41	25.79	41	25.79	74	46.54	3	1.89	159	100.00
12. รู้สึกเบื่อหน่ายไม่อยากมี ชีวิตอยู่	27	16.98	21	13.21	107	67.29	4	2.52	159	100.00

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาที่เกิดขึ้นทางด้านสภาพจิตใจของผู้ที่ยังไม่มีงานทำพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านสภาพจิตใจ ได้แก่ ตื่นเต้นตกใจง่าย มีอารมณ์ฉุนเฉียวโกรธง่าย มีอารมณ์เศร้าอยู่เสมอ รู้สึกว่าเหว่ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าขณะที่ตนเองสำเร็จมาด้อยกว่าคนอื่นและรู้สึกเบื่อหน่ายไม่อยากมีชีวิตอยู่ อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด แต่มีปัญหาเรื่องสะเทือนใจง่าย รู้สึกทุกขใจ รู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง รู้สึกน้อยหน้าเพื่อนฝูง และรู้สึกว่าตนเองไม่มีหลักประกันที่มั่นคง อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด